

KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

Helsingissä,
joulukuun 8 päivänä 1939.

Kiertokirje N:o 26.

Kansanhuoltolautakunnille.

Valtioneuvoston joulukuun 7 päivänä 1939 tekemällä päätöksellä, joka oheenliitetään, on maassa olevat sekä puidut että puimattomat ja maahan tulevat ruokaherneet julistettu takavarikoiduiksi.

Päätöksen mukaisesti tulee kaikkien, joiden hallussa on ruokaherneitä, viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa päätöksen voimaantulopäivästä lukien, ilmoittaa varastonsa kansanhuoltolautakunnalle.

Tämän johdosta kansanhuoltoministeriö tiedottaa kansanhuoltolautakunnille seuraavaa:

Kansanhuoltolautakunnan tulee huolehtia ministeriössä laadittujen kaavakkeiden jakamisesta:

1) liikkeille, ravintoloille y. m., joiden hallussa on herneitä; *kansanhuoltolomake n:o E 2*;

2) herneenviljelijöille; *kansanhuoltolomake n:o E 2*.

Yksityiset ruokakunnat ilmoittavat hernevarastonsa joko puhelimitse, kirjallisesti tahi henkilökohtaisesti kansanhuoltolautakunnille. Tämän ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolella ovat ruokakunnat, joiden hallussa on enintään 1 kg herneitä ruokakunnan jäsentä kohti.

Erikoisesti huomautetaan, että yllämainittujen *liikkeiden* on tehtävä ilmoituksensa *heti*.

Kansanhuoltolautakuntien tulee valvoa, että ilmoitukset ovat oikeita ja täsmällisiä. Niiden kansanhuoltolautakuntien alueella, missä herneitä yleisemmin viljellään, on tarpeen vaatiessa kansanhuoltolautakunnan valtuuttaman asian tuntijan suorittaman inventoinnin perusteella todettava liikkeiden ja viljelijäin hallussa olevat hernemäärät. Tämä inventointi tapahtuu samoilta kaavakkeille kuin edellä on mainittu. Herneen viljelijöiden tulee tarkalleen ilmoittaa, kuinka paljon he haluavat varata herneen siementä ensi kevääksi, jolloin varataan 250 kiloa herneelle kylvettäväksi aiottua pellohehtaaria

kohden. Myös niitä maanviljelijöitä, joilla ei ole herneitä, mutta joilla katsotaan olevan mahdollisuus ryhtyä sitä viljelemään, olisi kehoitettava ilmoittamaan siemenhernetarpeensa. Kansanhuoltolautakunnan tulee tietenkin valvoa, ettei siemeneksi varattua herneitä käytetä väärin. On syytä huomauttaa, *että myös siemeneksi varattu herne on takavarikoinnin alainen*, vaikkakin se säästetään siementarkoituksiin.

Heti ilmoitusajan päätyttyä tulee kansanhuoltolautakunnan viipymättä huolellisesti täyttää oheenliitetty yhteenvetokaavake (kansanhuoltolomake n:o E 3) ja kiireimmiten toimittaa se asianomaiselle piiritoimistolle. Tukku-liikkeiden ja erikoisesti n. k. keskusliikkeiden herneen varastomäärien toteaminen ja ilmoitusten vastaanottamisen voi kansanhuoltopiirin toimisto ottaa omaksi tehtäväkseen, jos tämä tapa katsotaan käytännöllisesti paremmaksi. Tässä tapauksessa tulee asianomaisten kansanhuoltoviranomaisten kuitenkin heti sopia työnjaosta, jotta ei syntyisi väärinkäsityksiä.

Puimaton herne on puitava kansanhuoltolautakunnan määräämään aikaan mennessä, mikäli mahdollista 30 päivän kuluessa päätöksen voimaantulopäivästä lukien. Tätä määrätessään on kansanhuoltolautakunnan otettava huomioon käytännössä oleva puintitapa, puimakoneen omistussuhteet, työvoimasuhteet ja muut puintiin vaikuttavat olosuhteet. Jos työvoimaa ei ole riittävästi, on työvelvollisuuslautakuntien huolehdittava avusta. Nämä myöhemmin puidut hernemäärät on heti ilmoitettava kansanhuoltolautakunnalle ja tämän taas edelleen piiritoimistolle puimattomana arvioidun määrän korjaamista varten.

Tarkempia ohjeita voidaan tiedustella piiritoimistolta, joka myös huolehtii edellämainittujen kaavakkeiden jakamisesta kansanhuoltolautakunnille.

Kansanhuoltoministeri R. v. Fieandt.

Toimistopäällikkö R. Söderholm.

